

Verslag workshop ruiterspaden

Aanvang en aan/afwezig

De workshop ruitersporen is gehouden op donderdag 19 juni van 9.30 tot 12.00 aan het Oranjeplein 1 in Pijnacker.

Aanwezig waren:

<u>Naam:</u>	<u>Organisatie:</u>
R v/d Lubbe	Organisator ruiterevenementen
Ineke v. Schijndel	Blauw Gele Vendel
Bert van de Mosselaar	Blauw-gele Vendel
Arjan Breider	Delft
Jan Den Boef	DLG
Diona Los	DLG
Tim Moesman	Hippisch Centrum Nootdorp
Lidy Moesman	Hippisch Centrum Nootdorp
Maarten de Groot	Hofstede Oostrijk
Rob Hogenbijn	Lansingerland
Balij Manege	Manege Zilverster / Balij Manege
Peet Snijders	Menner
Irma Neulle	Platform veilige recreatie mens en paard
D. A Wink	RCP
Anja Langeveld	Ruiter / amazone
Titia Botman	Ruiter/amazone
Barbera Lancel	Ruiter/amazone
Jenny van Leeuwen	Staatsbosbeheer
Peter van Osch	Staatsbosbeheer
Noel Versteeg	Staatsbosbeheer
Peter Westerman	Stal Westerman
Arnout Kruijshaar	Zoetermeer

Aanwezig van Pijnacker-Nootdorp waren Seward Tichelaar (voorzitter workshop), Simon Ceulemans (presentatie), en Nick Sukul (verkeer).

Afwezig waren:

<u>Naam:</u>	<u>Organisatie:</u>
Bert v/d Mosselaar	Blauw Gele Vendel
Jos Horst	GZH
Win van Hout	KNHS
Anton Duijndam	Prinsenstad
Denise Rensen	Ruiter / amazone

Programma workshop

Aanvang: 19 juni 2008 van 9.30 tot 12.00

Locatie: Gemeentekantoor
Oranjeplein 1
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

9.30 Welkom

9.30 Inleiding

Tijdens de inleiding wordt het doel en de opzet van de workshop toegelicht.

9.40 Presentatie over bestaande ruitersportvoorzieningen.

Gedurende deze presentatie worden de resultaten van de inventarisatie voor het ruitersportvoorzieningsplan weergegeven. Het gaat hierbij onder andere om welke ruitersportvoorzieningen aanwezig zijn in en om de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

10.00 inventarisatie wensen en ideeën

In groepjes geven de deelnemers hun wensen en ideeën over ruitersportvoorzieningen aan. Dit gebeurt aan de hand van vragen en het (zelf maken) van kaartmateriaal.

10.30 Presentatie wensen en ideeën

De groepjes presenteren hun wensen en ideeën.

11.00 Evaluatie

In de evaluatie wordt er gezamenlijk feedback gegeven op de ideeën van de verschillende groepen.

11.30 Discussie

Tijdens de discussie wordt er aandacht besteed aan de stappen die volgen na deze workshop. Het gaat hierbij om het hoe te komen tot een mogelijke realisatie.

12.00 Afsluiting

Welkom

Sieward Tichelaar (voorzitter) opent de workshop bedankt iedereen voor zijn aanwezigheid en heet iedereen welkom.

Inleiding

Tijdens de inleiding geeft Sieward Tichelaar aan dat er in het gebied veel paardenhouderijen bevinden terwijl er maar weinig ruitersporen zijn. De gemeente wil inzicht krijgen in de wensen van de gebruikers en gebiedsbeheerders, en die gedurende de workshop verkennen.

Vanuit de deelnemers wordt aangegeven dat er naast ruitersporen ook behoefte is aandacht te besteden aan de meners, want de ruitersport is niet alleen het rijden op het paard. Het menen van paarden en het aangespannen rijden zijn zo gezegd sterk opkomende takken van de ruitersport die nu en in de toekomst veel aandacht vragen.

Presentatie over bestaande ruitersportvoorzieningen.

In een presentatie geeft Simon Ceulemans de resultaten weer van de inventarisatie die de gemeente heeft gedaan.

- Het groengebied bestaat uit de Balij, Het Bieslandse Bos, Dobbepas, Groenzone Berkel-Pijnacker, Ruyven, Zuidpolder Delfgauw, Bergboezem Oude Leede, en de Ackerdijkse Plassen.
- Aanliggende gebieden zijn het Westerpark, Delftse Hout, Midden Delfland, Vlinderstrik, en de polder Schieveen.
- Ruitersportvoorzieningen, 10 paardenhouderijen (maneges/pensionstallingen) in Pijnacker-Nootdorp en 10 in aanliggende gebieden.
- Ruitersporen, Dobbepas, Balij, Westerpark, Delftse Hout.
 - o Ruiterspoor Dobbepas: redelijk spoor geen sluitend rondje.
 - o Route Balij: onduidelijk waar de route loopt en van een slechte kwaliteit.
 - o Ruiterspoor Westerpark: goed aantrekkelijk spoor
 - o Ruiterspoor Delftse Hout: goed spoor geen sluitend rondje
- Fysieke barrières zijn Randstadrail, N470, Delftsestraatweg, A12, A13, Oudeweg, Katwijkerlaan, diverse watergangen zoals Berkelse Zweth en de poldervaart.
- Mogelijke oplossingen van barrières zijn bruggen, viaducten, tunnels en oversteekplaatsen. Een voorbeeld hiervan is de Balijbrug.
- Gebiedsplannen Groenblauwe Slinger, 5 deelgebieden waarvan 3 in Pijnacker-Nootdorp
- Knelpunten, drie knelpunten zijn genoemd, verkeer, paardenpoep en eigen gemaakte ruitersporen.
 - o Verkeer: ruiters mogen niet op fiets en wandelpad, paarden worden als intimiderend beschouwd, paarden kunnen schrikken wat kan leiden tot ergernis andere weggebruikers en onveilige situaties.
 - o Paardenpoep: zorgt voor ergernis wat blijkt uit diverse berichten uit de Telstar (regionale krant)
 - o Eigen gemaakte ruitersporen: voldoen niet gewenste kwaliteit, geven aan waar veel gereden wordt, dus waar behoefte is aan een ruiterspoor.
- Conclusies inventarisatie.

Inventarisatie wensen en ideeën

Tijdens de groepsopdracht zijn de deelnemers in drie groepen uitéén gegaan om te werken aan onderstaande opdracht:

Geef op de kaart in groepjes aan waar ruiter/menpaden gewenst zijn en beargumenteer de gemaakte keuzes aan de hand van een vragen en opdrachtenlijst.

Bij de samenstelling van de groepen is gekozen voor een mix van gebruikers, gebiedsbeheerders en gemeenten. De resultaten van de afzonderlijke groepen zijn vervolgens plenair besproken.

Groep 1

Naam:	Organisatie
Jenny van Leeuwen	Staatsbosbeheer
Rob Hogenbijn	Lansingerland
Maarten de Groot	Hofstede Oostrijk
Bert van de Mosselaar	Blauw-gele Vendel
Barbera Lancel	Ruiter/amazone
R Lubbe	Betrokken
<u>Nick Sukul</u>	<u>Gemeente Pijnacker-Nootdorp</u>

Groep 2

Naam:	Organisatie
Arjan Breider	Delft
Noel Versteeg	Staatsbosbeheer
Jan Den Boef	DLG
Irma Neulle	Platform veilige recreatie
D.A. Wink	RCP
Balij manege 1	Balij Manege
Titia Botman	Ruiter/amazone
Peet Snyder	Menner
Simon Ceulemans	Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Groep 3

Naam:	Organisatie
Arnout Kruijshaar	Zoetermeer
Diona Los	DLG
Peter van Osch	Staatsbosbeheer
Tim Moesman	Hippisch centrum Nootdorp
Lidy Moesman	HCP
Anja langeveld	Ruiter/amazone
Peter Westerman	Stal Westerman
Ineke van Schijndel	Blauw gele vendel
<u>Seward Tichelaar</u>	<u>Gemeente Pijnacker-Nootdorp</u>

Uitkomsten van de werkopdracht:

1) Kaart

- Er zijn door de deelnemers diverse wijzigingen aangebracht op de kaart en suggesties over gewenste routes.
- Verschillende partijen geven op kaart bestaande plannen aan, die relevant zijn voor ruiterroutes. Onder meer liggen er plannen om onder de Oudeweg en de Randstadrail twee fiets/voetgangers tunnels te realiseren.

- Er is ook aandacht besteed aan de verbinding naar Midden Delfland. Idee hierbij is de route of het pad langs Delfgauw te leggen. De rede hierachter is het verbinden van maneges aan ruiterspaden en aansluiting vinden op de fietstunnel onder de A13.
- In het gebied van Delftse Hout en Westerpark is behoefte aan een doorgaande verbinding. Diverse knelpunten zijn op de kaart gezet, o.a.:
 - Virulypad. Gemeente heeft plan om deze te verbreden: aangrijpen om ruiterspad mee te nemen. Aandachtspunt hierbij is de afstemming met het hoogheemraadschap.
 - Korftlaan is smal: lastig met auto's.
 - Aansluiting Delftse Hout op Hazepad: bij P4 is de beste plek.
 - Overgang Katwijkerlaan: paardenstoplicht zou goede oplossing zijn.
 - Er is geen aansluiting vanaf de brug over de A12 naar de ruiterspaden in het Westerpark.
- De wens is om minimaal een rondje van 1 uur te kunnen maken. Daarnaast zijn verschillende, afwisselende mogelijkheden voor een rondje gewenst
- Daarnaast is behoefte voor een aansluiting van het Bieslandse Bos op het Oude Leedegebied. De mogelijkheden zijn echter beperkt. Wellicht de parallelweg langs de A13 benutten. De aansluiting op Midden-Delfland is in theorie aanwezig (fietstunnel bij Ackerdijkse Plassen), maar in praktijk schiet dit te tekort. Dit is wel grote wens, want Midden-Delfland biedt goede ruitermogelijkheden.

2) Verkeersmaatregelen

- Er zijn enkele knelpunten vanuit verkeersoogpunt, die kunnen worden opgelost. Een voorbeeld hiervan is het plaatsen van hoge drukknopinstallaties.
- Aangegeven wordt dat tunnel en spoorweg overgang bij A13 gevaarlijk is voor ruiters, ditzelfde is van toepassing voor de Katwijkerlaan.

3) Uitvoering

- Tevens is er in deze groep aandacht besteed aan mogelijkheden tot financiering. Er zijn een aantal suggesties gegeven zoals jaarkaarten en dagkaarten vergelijkbaar zoals die ook op de Veluwe gebruikt worden.
- Algemeen is het beeld dat het financieren van ruiterspaden zeer lastig is. Er zijn diverse opties aangegeven om gezamenlijk ruiterspaden te kunnen financieren. Voorbeelden zijn het invoeren van dag, week, maand of jaar kaart. Ook wordt aangegeven dat maneges eigen verantwoordelijkheden kunnen nemen met betrekking op het onderhoud van de paden. De meningen over de wijze van financiering zijn echter verdeeld.
- De opmerking wordt gemaakt dat het gezamenlijk nemen van verantwoordelijkheden belangrijk is. Voorbeeld hiervan is een jaarlijkse werkdag waarbij gebruikers zelf paden onderhouden. Hierop waren de reacties verdeeld.

4) Overige opmerkingen

- Ruiterspaden en vrije honden gaan in gebieden slecht samen.
- De mensport is een sterk opkomende sport.
- Naast de doelgroep van maneges en pensionstallingen, moet aandacht besteed worden aan particulier en hobby. Aangezien deze gebruikers niet beschikken over een eigen rijbak en daardoor sneller het gebied in trekken
- .Er is ook nagedacht over het oplossen van mogelijke knelpunten zoals paardenpoep. Dit blijft een lastig knelpunt. Een ruiter kan niet zomaar even afstappen om op te ruimen, dit zorgt voor gevaarlijke situaties.
- Sommige knelpunten zouden door ruiters en maneges zelf kunnen worden opgelost. Omgang met andere weggebruikers en de bijhorende knelpunten hierbij kan deels worden opgelost door de houding van ruiters te verbeteren. Door hier op maneges extra aandacht aan te besteden, beter te communiceren over gedragsregels en het rijden op de openbare weg onder begeleiding of met ruiter/koetsierbewijs kan de omgang met andere weggebruikers verbeterd worden

Een overzicht van wensen uit de drie groepen lijkt tot de volgende lijst:

- Paden groenzone aansluiten op Midden Delfland
- Paden in Balij verbeteren
- Opstapstenen bij Balij brug
- Menpad dient minimaal 1,75 meter breed te zijn, en hoeft niet verhard te zijn.
- Ontlasten van Zuideindse weg en Emerald, dit voorkomt ergernis vanuit bewoners
- De conditie van het ruiterspad moet jaarrond en bij alle weer omstandigheden goed zijn.
- Honden vrije gebieden scheiden van ruiterspaden
- Verbreden van verbinding tussen Delftse Hout en Dobbepas
- Verbeteren aanrij route RCP naar ruiterspaden
- Ruiterspad Delftse Hout moet sluitend rondje worden en aansluiting vinden op ruiterspaden Dobbepas en Balij
- Gebied gelegen achter de Ikea moet wild blijven en toegankelijk gemaakt worden voor ruiters en menbers
- Aansluiting ruitersclub Pijnacker op ruiterspad Dobbepas
- Ruiterspaden breder maken voor menbers
- Verbinding tussen Midden Delfland via Emerald naar Delftse Hout
- Verbeteren van verbindingen in Midden Delfland, extra ruiterspaden en aansluiting naar ruiterspaden Abwoudse Bos.
- Verbinding tussen Delftse Hout en Dobbepas verbeteren
- Verbinding richting Balij via tunnel Oudeweg en Randstadrail
- Verbinding maken via achteruitgang manege aan Katwijkerlaan naar Balij
- Verbinding verbeteren Balij naar Westerpark, langs de A12 of een duidelijk ruiterspad waarbij geen boomstam de doorgang belemmerd
- Ruiterspaden en verbindingen voor minstens 1 uur en maximaal mogelijkheid tot het maken van dagtochten
- Ruiterspaden door Groenblauwe Slinger om Balij via Groenblauwe Slinger met Oude Leede en Midden Delfland te verbinden
- Verbinding van Midden Delfland naar Delftse Hout.

Evaluatie en discussie

Naast de bovenstaande opmerkingen is nog een aantal punten naar voren gekomen in de afsluitende discussie:

- Pensionstallingen en particulieren hobby stallen is belangrijke doelgroep aangezien juist zij veel gebruik maken van ruiterspaden
- Vanuit de maneges moet er een duidelijke en goede aansluiting zijn op ruiterspaden, dit voorkomt onveilige situaties.
- Er is behoefte vanuit de verschillende maneges om zich aan te sluiten bij het ruitersplatform, waardoor het platform qua omvang toeneemt in Pijnacker-Nootdorp
- Gevraagd is of een lijst geleverd kan worden met alle contact gegevens van de deelnemers.
- Het is belangrijk dat de markering van ruiterspaden eenduidig is
- Er is behoefte om verder betrokken te worden bij het ruiterspadenplan door bijvoorbeeld in de toekomst nog een tweede ronde te organiseren waarbij feedback gegeven wordt op de concept versie van het ruiterspadenplan.

Afsluiting

De gemeente geeft aan de resultaten van de workshop te verwerken in het ruiterspadenplan door onder meer een wensbeeld van een gewenst ruiterspadenstelsel neer te leggen. Dit zal aan de deelnemers worden teruggekoppeld. Het lijkt de aanwezigen van de workshop zoals gezegd een goed idee om in dezelfde setting een vervolgbijeenkomst te houden. De gemeente neemt dit mee in het proces van het plan.

Om ongeveer 12.15 werd de workshop afgesloten.